

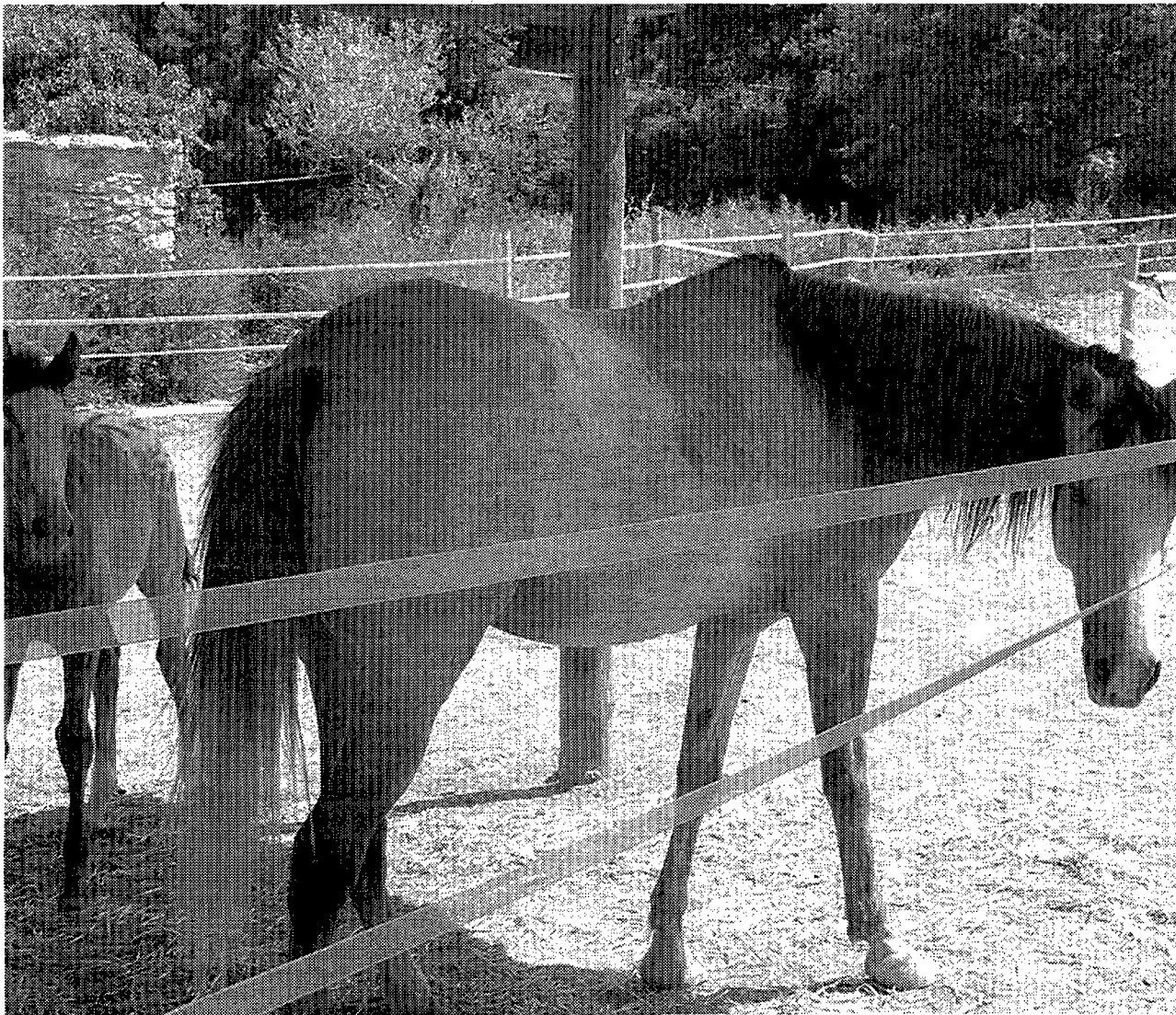
Cavalls i digitopuntura

Elena Munoa treballa des de fa cinc anys en ple massís de les Gavarres, al poble de Fonteta (Girona), un espai que permet de tenir els cavalls en semi-llibertat, amb l'objectiu d'educar en el respecte al medi ambient i facilitar la convivència de la gent amb aquests animals. Afirmar que la digitopuntura i el massatge shiatsu s'utilitza tant en humans com en animals com a prevenció, evitant l'aparició de la malaltia i que es poden tractar problemes tant físics com emocionals.

"Quan vivia a San Sebastián tenia una euga que no anava fina i després d'haver llegit un article sobre digitopuntura i massatge shiatsu especialitzat en cavalls el vaig provar amb la meua euga i va funcionar bé. Després de realitzar un curs d'auxiliar clínic equestre vaig fer les pràctiques amb un veterinari de Pamplona que tenia un amic que havia fet un curs d'Acupuntura en equins a França. Vàrem treballar un temps junts i fins vam arribar a operar un cavall que tenia una bola de greix en un ull, amb el cavall sedat amb acupuntura. Es tractava d'una operació molt lleu, un quiste sebaci situat a la part més externa de l'ull, relativament fàcil i ràpid de fer. La operació va ser un èxit però he de dir que amb els mitjans farmacològics de què disposem avui no és una cosa sensata de fer servir aquesta tècnica per sistema. Crec que va ser tot per demostrar-nos a nosaltres mateixos que això es podia fer. Hi ha d'altres casos en què la digitopuntura està funcionant molt bé: problemes musculars, dolors i també problemes emocionals. Ara mateix estic tractant tres cavalls que tenen problemes d'urticàries i al·lèrgies a la pell.

En els cavalls de competició que estan contínuament sotmesos a un sobreexforç la digitopuntura funciona molt bé com a prevenció, mentre que en aquells cavalls que dormen en quadres són més necessaris els massatges o estirament, però el més bàsic per a resoldre problemes és tenir el cavall en les condicions adequades.

Segons la medicina tradicional xinesa, cada meridià d'acupuntura està associat a una sèrie de problemes físics, però també a una sèrie de problemes emocionals. La meitat de les vegades els

trastorns físics deriven de trastorns emocionals i a la inversa, és a dir, uns nervis poden acabar provocant un fort mal de cap. La digitopuntura com a teràpia és la mateixa que amb els humans, però els punts que es tracten són diferents en cada cas. Tampoc es poden tractar els problemes emocionals de la mateixa manera que amb els humans. En cavalls, aquest tipus de problemes són deguts a la falta de llibertat, de poder decidir, de què el cavall pugui complir amb la seva naturalesa.

Els cavalls tenen un sistema immunològic francament deficient, i si no fos perquè els humans els hem necessitat al llarg del temps, ja faria molt que estarien extingits. Es tracta d'un animal que no té vesícula biliar, sino que funciona amb una espècie de bilis que cau de manera contínua dins l'estómac, provocant una acidesa estomacal terrible, que es contraresta amb la possibilitat de què el cavall mengi herba continuadament per tal de mantenir l'estómac en moviment, i per rebre tota la fibra que necessita el seu organisme, mentre que no necessita gaire quantitat de proteïna. Es tracta d'animals tan especialitzats en un sistema ecològic que, fora de les planures de Mongòlia, avui ha deixat d'existir. Es

tracta d'un animal que necessita viure en manades de nit i de dia, perquè si no és així no aconsegueix de tenir un son profund perquè necessita d'un entorn que vigili. Pot ser que un cavall no estigui dormint mai tal i com necessita fer-ho.

Vaig tractar no fa gaire el cas d'un cavall que no podia aixecar-se

dret i es passava el dia tombat al terra. Els seus amos pensaven que tenia artrosi. En examinar el cavall vam observar que tenia més taló que pinça, i que estava patint un atac de gota. Si el cavall menja massa proteïna hi ha un excés de residus d'una bacteria que digereix aqueta proteïna, la bacteria circula pel fluxe

sanguini fins que s'acaba acumulant en les parts baixes de les extremitats, la qual cosa deriva en una falta de rec sanguini en els cascs. Amb aquest cavall no va fer falta la digitopuntura, només un canvi d'hàbits d'alimentació del cavall i una bona ferradura després d'haver obert la ferida i d'haver-la curat adequadament.

En la medicina xinesa l'acupuntura i el shiatsu és un complement d'altres tractaments, com la farmacoteràpia -l'equivalent a la nostra farmàcia- o bé la cirurgia. L'acupuntura era la medicina del pobre: els monjos dels monestirs es dedicaven a fer massatges i acupuntura com a servei. El fet que l'acupuntura es desenvolupés tant va ser perquè, degut als preceptes morals de l'època, només s'explorava dels genolls fins els peus i dels colzes als canells. D'aquesta manera els metges havien de fer el seu diagnòstic pel pols i per la situació dels meridians. Aquells pacients que tractaven els monjos podien ser tractats amb la moxa, un substitut de l'acupuntura que s'utilitzava molt amb els cavalls i que consisteix en l'aplicació d'escalfor sobre els punts d'acupuntura fent servir una herba seca i combinada de diferents maneres que s'obté de l'artemisa. L'ona calorífica que produeix la moxa

és la única que estimula l'aigua que hi ha dins les cèl·lules del cos. En cavalls s'utilitza més la moxa que les agulles sobretot perquè no tots els punts d'acupuntura dels cavalls es poden punxar. Existeix en els cavalls un múscul subcutani que quan percep un moviment invasor, aquest es posa en moviment i si no s'ha clavet l'agulla en el lloc adequat el múscul expulsa l'agulla cap a l'exterior. A això s'hi afegeix el fet que absolutament tots els punts són mòbils i que l'energia, tot i que flueix per zones de baixa resistència, varia. Per aquest motiu s'utilitza molt més la digitopuntura amb els cavalls, amb la qual la superfície de contacte és molt més àmplia que amb l'agulla. Tot i que costa més trobar el punt i tractar-lo, el resultat que se n'obté és el mateix, alhora que és un tractament menys invasiu i les respostes són més ràpides. La moxa és encara més ràpida que la digitopuntura-tot i que només permet tractar un sol punt a la vegada i actualment també hi ha la opció del làser que s'està estudiant per tractar determinats punts.

El tractament de les disfuncions del cavall s'ha d'enfocar des d'un punt de vista multidisciplinar, i aquesta és la part a la que encara no han arribat els veterinaris. Tampoc podem tractar un cavall que va coix amb digitopuntura si prèviament no ha intervingut un veterinari i no s'han fet les radiografies pertinents. Un cop es coneix la causa de la malaltia, llavors es pot aplicar la digitopuntura com a tractament alternatiu als antiinflamatoris o com a solució alternativa a la medicina veterinària pròpiament dita.

Elena Munoa ha creat "Caballos libres" amb un propòsit molt concret: fer arribar una manera més fàcil de relacionar-nos amb els cavalls, intentant facilitar-los la vida i que puguin esdevenir més lliures. El proper mes de novembre Elena Munoa impartirà el curs de Digitopuntura i massatges per a cavalls a l'escola d'equitació Cavall de Mar a Llagostera (Girona). Referent al món del cavall, també hi ha programat el curs de Clínic de Trec en aquesta mateixa escola, impartit per Francesc Rabat, els propers 22 i 23 d'octubre.

ANNA JURADO VIERNES